

Universitätsbibliothek Paderborn

**Generalis Totius Sacri Ordinis Clericorum Canonicorum
Historia Tripartita**

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

LXII. Qualiter sub Honorio III. idem Monasteriu[m] deficientibus Monachis,
per Canonicos Mortarienses fuit reformatum, qui vsque ad annu[m] Christi
1509, ibi manserunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

tur, quia inter hunc posteriorē, & illum priorē, alius Abbas nomine Baldinus intercessit, cui Callistus II. sub an. 1120 literas quādā dirigit, quā in Carthophilacis D. Petri in Cœlo auro seruatur.

Vñctiam in eisdem Archiujs alia duo priuilegia, primum Alexandri II. I. datum Anagni per manū Gratiani S.R.E. Subdiaconi, & Notarij 10. Kal. Maij indit. &c. Incarnationis Dominicæ an. 1173 Pontificatus sui anno 14. incipit.

Alexander Episcopus seruus seruorum Dei dilecto filio Olisco Abbati monasterij S. Petri &c. secundum Innocentij III. datum Laterani per manū Blasii S.R.E. Subdiaconi, & Notarij XI. Kal. Apr. indit. &c. Incarnationis an. 1191. Pontif. fui an. 5. directum Abbatij nomine Gualterio simili omnino tenoris, & cum eisdem clausulis, ex quibus sufficientissimè probatum, ni fallor, relinquitur, clericos canonicos semel in dicta Basiliaca, sive per S. Syrum, sive per alias Episcopos successores ante Regem Luitprandum institutos, nunquam totaliter in illa defecisse. Quanquam quod ex illius Basiliaca monumentis venari possum, circa tempora Innocentij III. ac illius successoris Honorij, quibus ipsa Ecclesia per Canonicos Mortarienses fuit reformata, priores illi clerici, qui cum monachis, & sub monachis degebat, à Regulari disciplina ita efflata relaxati, ut vix aliquod vestigium, & vel ipsum nomen clericorum Canonorum, sive regularium tenerent.

VX omnia confirmari etiam possunt ex his, que de Anselmo, & Gualla S.R.E. Cardinibus & alijs nonnullis Papenibus, ac aliarum ciuitatum Episcopis ex eodem Collegio Canonorum per illud tempus assumptis. Onuphrius, Ciaconius, & alij auctoress tradidicunt. Scribit enim Ciaconius in vita Honorij II. ex hoc collegio assumptu fuisse Anselmum presbyterum Cardinalem S. Laurentij in Lucina ab eodem Pontifice creatum, cuius etiam meminit Onuphrius in additionibus ad Platinam in Honore II. quicunque in schismate inter Innocentij II. & Petrum Leonis Pseudopam Anacletum II. nuncupatum, partes legitimi Pontificis pro viribus, ac scienue tutatus est, ut Baronius tomo 12. sub anno 1130. notauit. Addit idem Ciaconius in Vita Innocentij II. ex eodem Collegio Canonorum acceptu Guallam de Bicheris Vercellensem S.R.E. Cardinale, prius Diaconum S. Mariae in Portu, deinde presbyterum S. Martini in montibus, legatum Apostolicum ad Regem Anglie definitum, qui in sua civitate Vercellensi præclarum, ac præcipuum illius Provincie templum, ac Coenobium S. Andreae nuncupatum suis Canonicis exfruxit, ac donec ingentissima castrorum, & villarum auxit, quod licet in bonis temporalibus valde imminutum ob frequentes bellorum vallationes, ijdem Canonici Regularis nostræ Lateranensis Congregationis nunc obtinet. De quo libro tertio dicimus. Ferūt etiam ex eodem Canonorum collegio nonnulli

los Episcopos Papenses prodijisse, & alios alias in Ciuitatum, de quibus Ioannes Philippus Noviensis lib. 3. cap. 29. apud quem sit fides.

CAPUT SEXAGESI. MVMSECUNDVM.

Qualiter sub Honore III. idem Monasterium deficientibus ibidem Monachis, per Canonicos Mortarienses fuerit reformatum, qui usque ad annum Christi 1509. in eodem Monasterio manserunt.

Vingentesimus circiter cumbat annus, cum monachi Berdi dicitini exercitii Canonici in illa Ecclesia sociati debituuntur, familiitum Deo gratia etiam hominibus acceptum & laudabile solubile, quantum

pote vt est communis naturæ conditio in deinceps, & nisi superni numinis manu validissime teneatur, labi tandem, & rueri, qui ob sancta cœlum uestigationis odorem, & monastica discipline regimur apud cunctos, non solum Infulas, verum Italos, & Gallos magno in pretio habentes, soluta paulatim monastica disciplina in primis relaxationem lapsi sunt adeo, ut monasterio dato, ac illius bonis oppignoratis, & multo ardentius grauius, tandem ipse monasterij Abbat, quod discipulinarum collapsa instaurare forsitan valdet, misere necatus interierit. Id cum ab Hugo S.R.E. Cardinale Episcopo Ostiensi, qui post Summus Pontifex renunciatus Gregorij IV. electus fuit, in partibus Lombardia rum nomine deo Apollonius legationis munere fungitur, ad Honorij III. Pontificis Maximi notitiam delatissimum Pontifex grauite admodum acceptum, monasterij tam nobilis casum miseratus, ad illam reformationem statim animum suum conuenientem, tamē nulla erat spes per ipsos monachos tunc possit reformari, ac multo minus per ipsius Ballicos Canonicos, quippe qui solo nomine regulares videntur, liquod Regularis discipline vestigium tenent, & forsan non absimiles, quales nunc etiā in partibus Galliarum nonnullos videtur licet. E contrario regebat per id tempus in castro Diocesis Piperno Mortariorum nuncupato monasterium S. Ceciliae corundem Canonicorum, olim caput nobilissimae Congregationis quadrangula, & amplius Cenobiorum, & nunc membrum nostra Congregationis Lateran, cum primis nobile. Illorum igitur Canonorum fama laudabilis excitat idem B. Pontificis

rogantibusq; in primis non solum cardinali Episcopo Ostiensi cu[m] ceteris Episcopis, verum etiam ipso Episcopo & populo Papensi, per illos dicti Petri in Cœlo auro cum illis mandam decrevit, illam cum monib[us] illis bonis & iuribus ipsiis Comitatu[m] mandam, regendam, & perpetuendam etiam ad maiorem dictam Mortariensis decorum, & communiam Basilicam, & Monasterium pe quod in illa corpus Sanctissimum Augustini Eruiaret, transfruerit, Absoluta est huiusmodi reformatio anno Christi 1222. Postea existente Legato in Lombardia Cardinali Episcopo Ostiensi illius executionem idem Pontifex extat litteræ dicti Pontificis eidem actum Preposito, & Canibus ea de causa scriptæ, quarum quicquid hic sequuntur:

Honorius Episcopus servus seruorum S. Petri & S. Petri Ostiensis apostolica Sed & apostolica benedictionem.

Brugue tuas recipimus litteras, & accedente Papiam, inter alia repertis Petri in Cœlo auro cum illis immediatam suavitatem, & temporalib[us] effectibus per Sedit apostolica proutientiam relata, ut regnare, & regnare. Idem quod promagna parte est diuina, & debitorum multa papio si oppositum dimicatio in occasione, quod ad nunc illam monasteriorum dissolitionem peruenit, sane constituta per te Religiosis personis procuranda, in solutionem debito monachis utrumque illud ab his uiris diversis monasteriis collocatis, & retinendis, quod loci iste per negros vulcanos, confundens esse congruum, & dem expedito videlicet Mortariensis & diuina Augustina ad proutientiam monasteriorum suu regnare dignoscitur, transfruerit, ipsa monasteria laudabile habent, & illam monasteriorum satra fuerit honor proposita Lombardia, insuper nobis in fideli, ut nullum super hoc beneplacitum Malorum enim Prælatorum euidenter non litteras supplicantibus, ut ad proutientiam eandem Ecclesiæ famam transferamus, ipsi monasterio, & eisdem Canonici ex proficiat monasterium per eosdem & conservatione. Deo, & bonum jure, & melior, quam per alios credimus. & inde eandem Canonici liberis insufflerim, institutis, qui hancen in eadem propter continuas guerras discrimini

rogantibusq; in primis non solum praedicto Cardinali Episcopo Ostiensi cū ceteris Lombardis Episcopis, verum etiam ipso Episcopo cum clero, & populo Papienti, per illos dictam Ecclesiam S. Petri in Calo aureo cum illius monasterio reformatam decrevit, illam cum monasterio, & omnibus illius bonis & iuribus ipsiis Canoniciis reformandas, regendas, & perpetuas tenendas transmiserat ad maiorem dictam Congregationem Mortariensis decorum, & commoditatem ad prefatam Basilicam, & Monasterium D. Petri, quippe quod in illa corpora Sanctissimi illorum parentum Augustini seruaretur, transcendam mandauit. Aboluta est huiusmodi reformatio sub Honорio III anno Christi 1222. Ponit causa sui anno 6, existente Legato in Lombardia eodem Hugo Cardinale Episcopo Ostiensi, cuius prudenter illius executionem idem Pontifex delegauit. Extant litteræ dicti Pontificis eidem Cardinali Legato, accetiam Praeposito, & Canoniciis Mortariensis ea de causa scriptæ, quarum exempla sunt, quæ hic sequuntur:

Honorus Episcopus seruus servorum Dei. Venerabilis fratris Episcopo Ostiensi apostolicæ Sedis legato, salutem, & Apollonio bene diccionem.

Brevigere tuas receperimus litteras continentis, quod te accedit Papiam, inter alia represisti monasterium S. Petri in Calo aureo nobis immediate subiectum, adeo in parvulum, & temporalib; esse collapsum, quod nisi per Sedis apostolicam prouidentiam reliquerit, nunquam adigere potest, ut res argat. Idem quoque monasterium pro magna parte eß duratum, & debito septem milium librarum invenit a Papienti oppressum: ruris abbas eiusdem locis occasione, quod ad nimiam iam memoriam monasterium disolutionem perenuit, nouiter est occisus. Secundum constitutu per te Religiosis personis ad bona monasteriorum procuranda, in solutionem debiti convertenda, & monachis interdones illud ab huiusmodi reformati one- re, in due processu seruji collocatis, cum nunquam fitetur, quod locum iste per negligens valcat monachos resor- tuerit, considerati esse congruum, & reformatio eiusdem expedire vides. Mortariensis Ecclesia Ordini San- ti Augustini ad predictum monasterium, ubi corpus ipsius requiescebat dignissimum transferatur, cum Canonici eiusdem Ecclesie laudabile habeant testimonium, & di- dum monasterium satius fuerit honorabile inter cetera provincia Lombardie, insuper nobis in eisdem litteris po- fulasti, ut nullum super hoc beneficium scriberentur. Malorum enim Prelatorum eiusdem prouincie recepi- mos litteras supplicantibus, ut ad predictum monasterium eandem Ecclesiam transferamus, ac proponentiis hoc ipsi monasterio, & eisdem Canonici expedire, pro eo quod praefatum monasterium per eosdam Canonicos, qui vita, & conversatione, Deo, & hominibus sunt accepti, facilius, & melius, quam per alios creditur reformatendum: & inde idem Canonici liberius insistere poterunt regulam institutam, qui hanc in eadem Ecclesiæ saepe posse proper continuas guerras discrimina, destructioni, &

concupiscentia inquinare oculum, nequiterunt, qua sui sunt Ordini commone obseruare. Nec igitur plena de fra-ternitate sua fiduciam obtinere, per apostolicam tibi scri- ptam mandauit, quatinus super hoc confidatur singulis in eum flantrijs, auctoritate nostra, cum ea, qua conuenit maturitate, procedas, prout secundum Deum videris procedendum. Datum Laterani idib, 15th Pontificatus nostri anno sexto.

A Litteræ ciuidem Honorij III. ad Praeposi- tum, & Canonicos Mortariensis.

Honorius Episcopus seruus servorum Dei. Dilecti filii Praeposito, & Fratribus Mortariensis, Ordini sancti Augustini, salutem, & apostolicam benedictionem.

Quia apostolice Sedis firmatae autoritate prouide ordinantur, ab eadem debent robora accipere, nec in postu- rum facile quantantur. Sanè Venerabilis frater noster Hugo Ostiensis Episcopo Apostolicae Sedis Legato, & nonnulli alii viri religiosi, ac fide degredi, nobis sibi per suæ literæ intimantibus, monasterium Sancti Petri in Calo aureo de Papia, nobis immediate subiectum, in spi- ritualibus, & temporibus grauiter corrussisse, ita ut eiusdem loci abbate, occasione multa ad solutionem, ac quam monasteriorum ipsum deveniret, incertum, & vix in- giter excentibus, non ignoraretur, quod locus ipse per negligens posse monachos reformati: ac fugerentibus nobis, ut caput domus vestre ad predictum monasterium, pibi corporis ipsius Sancti noscitur requirere, transfore- mar. Nos igitur Episcopo dedimus in mandatis, ut consideratis circumstantijs vniuersitatis, in negotio ipso autorita- te nostra procedere: prout secundum Deum cognoscet procedendum, porro idem Episcopus varijs negotijs occu- patus, mandauit Venerabilis frater noster Iacobus Episco- po Taurinensis, ut personaliter ad memoratum monasterium accedens, diligenter inquireret voluntatem Episco- pi, Cleri, & Populi Papientis, & si videbet posse fieri sine scandalo, Mortariensem Domini monasterium concede- ret super dictum, siquum quod super hoc inveniret, ei per suas litteras intimaret, praesatus vero Taurinensis iuxta articulos Legati mandatum personaliter ad Papien- sem Cuius: atem accedens, & super predictum negotio dili- genter inquirens Episcopi, Cleri, & Populi voluntatem, omnes in hoc inveniunt vnae & concordes, & cum tandem deliberato consilio respondissent, quod huiusmo- di transactione plurimum accepissent, salvo tamen iure apostolicae Sedis, & Imperij, & Episcopi, & civitatis Papientis, ac iure, ac honore aducatorum monasterij memorati, idem Taurinensis ad sepe dictum monasterium cum praefato Episcopo, & Cleri, & Populi multitudine copiosa procedens, monasterium ipsum cum omnibus Ecclesiæ possessionibus, iuribus, & pertinentijs suis domui Mortariensi libet, & absolute ea, qua fungebatur auctoritate, concepit, expreso, ut monasterium ipsius caput Mortariensis Ordini de cetero habeatur, ac te fili Praeposite vice, & nomine dicta domus in ipsius monasterij corporalem possessionem induxit, tribuendo tibi liberam facultatem possessioni omnium temporali- um, & spiritualium, qua ad ipsum monasterium pertinet, auctoritate propria nascendi, etiisque processum

autoritate legatorum sive commissarii confirmatae praesentis Episcopii Officiorum. Nos igitur instrumentis, quibus omnia superlativa plenius continent, diligenter insperatis, concessamem predilectaum autoritatem apostolicarum do- rantes, monasterium ipsam cum vivis suis iuribus, pos- sessis omnibus, Ecclesie, & pertinentiis suis temporaliibus, & spiritualibus, vobis, & per vos Ordini vestro autoritate apostolicamente confirmamus, & presenti scripti patrocinio communimur. Statuentes, ut Ordo Mortuariensis ibidem perpetuis temporibus obseretur. Nulli ergo omnino bre- minum licet hanc paginam nostram confirmationem, & constitutum est usq[ue]nagre, vel ei ausu temerario contrarie: Sequia autem hoc alienare presumptis, indignationem omnipotenter Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apo- lorum cuius se nonuerit incussum. Datum Laterani idibus Nonemb Pontificatus uestris anno sexto 1223.

ta mandatum nostrum personaliter ad Papierum invi- tam accedens, & super dicto negotio diligenter impo- tentis Episcopi, Cleri, & populi voluntatem, emendatione vniuersales, & conordes; & cum tamquam dilec- rato consilio respondens quod duasmodum transfigurauimus accepitamus, scilicet unam more apertam ac, & impensa Episcopi, & curiaris Papie, ac unam & honeste aduersorium monasterii memorat, Tenuimus ideo ad septimum dictum monasterium cum placita Papie, Episcopo, cleri, ac populi multitudine prou- monasterium ipsum cum omnibus Ecclesie, populo- bus, iuriis, ac alijs pertinentiis suis Domini Mortuorum, libertate, & absolute ea, qui sanguinibus autoritas re- cessit, expresa, ut monasterium ipsum caput Mortua- ris Oratum de cetero baberetur, ac Propositum Mortua- ris, quicunque tempore erat libivit, ac nonnulla dona us in cubili monasterio coram eis esse conservata.

III. I^llud tandem non omittendum circa predictam reformationem, Canonicos Mortariensis agre- nibilominus utilis, caput ilorum Congregationis ad predictum Diui Petri monasterium translatum, eidemque translationi reluctatos adeo, ut opus habuerint, ad ilam per Sedem Apostolicam adduci, ut appareret ex litteris Gregorij X ad Canonicos Mortariensis, & alios omnes, Priors, & Canonicos Ecclesiarum ad Mortariensem Ecclesiæ fsecrantium datis, quibus mandat, ut Abbatii S. Petri in Cœlo aureo vii capituli totius Congregationis obedientium promptam, & humilem exhibeant, quarum literarum exemplum est:

Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei. Dilectu-
lis Mortariensis, & omnium Ecclesiarum ad Morza-
renses Ecclesias immixtis fidelium Prioribus, &
Canonicis Ordinis S. Augustini, salutem, & apostolicam
benedictionem.

Olim nobis in minori officio constitutis, tunc in Lombardia parvissim Legationis officio fungentibus, & nouis alijs veru religiosis die dignis, bona memoria Herno Papae precessatis nostro per nostras literas transmisimus. Monasterium V. Petri in Calo auro de Papae Sedi apostolicae immediatè subiicitum in spirituisticis, & temporalibus graueri corrisse, ita quod eiusdem loci Abbatem oculacione multa dissolutione, ad quam Monasterium ipsum deinceps erat, intertempore, & vijus in iugis ex crescens, non sferuerat, ut lato ppi per vijor posset Monachos reformari, ac suggererentibus eis, ut caput Domus vestra ad prædilectum Monachum vobis corpori B. Augustini noscitur requiesceret, transferte debet: idem dedit nobis suis literis in mandatis, ut consideratus circumstantie vniuersiti, in negotio ipso autoritate procederemus eisdem: prout secundum Deum procedendum videtur in eosque autem tunc tempore varijs negotiis occupari, bene memoria Iacobo Episcopo Taurinensi de dinis mandatis, ut personaribz ac monasterioribz memoriam accedens, diligenter inquireret voluntatem Episcopi, Cleri, & populi, ut si videret, posse fieri sine scandalo, Martiansanum domini monasterium concideret sepe dictum: ac quoquid super hoc inveniret, nobis per litteras intimaret: Praefatis vero Taurinensis iux-

IM V M S E C V N D V M.
ta mandatum nostrum personaliter ad Papicium invi-
tatem accedens, & super dicto negotio diligenter expe-
tens Episcopi, Cleri, & populi voluntatis.

mentum transire, & con-ordere; & cum laude illa
ratio consilio respondeat, quod bussuadat translatum
plurimum acceptabat, salvo tamen rate apudicata
eis, & impetrat ab Episcopi, & curatis Papie, ac ut
& honore ad vocatorum monasterium memorati, trans-
ferens idem ab sepe dictum monasterium cum predi-
cione Papie, Episcopi, cleri, ac populi multitudine praedito,
monasterium ipsum cum omnibus Ecclesiis, pugnac-
ibus, iuribus, alijs pertinetibus suis Domini Matrem
libere, & absolute ea, qua sanguinatur autoritas res-
cisio, expreso, ut monasterium ipsum caput huius
suis Orationis de cetero baberetur, ac Pragmatum Mat-
tentem, quia tempore est invictus, ac invincibilis
domus in ipsius monasterio corporalem possessorum
xit, tribuendo ei liberam facultatem postmodum
in temporalium, & spiritualium, que ad ipsius
monasterium pertinebant, autoritate propria nominata
causa processum autoritatem legatus nostro
dakimus postmodum confirmandum. Unde noua
prædicta per nos isti instrumentis, in quibus omnia, sap-
ientia contineantur plenius, diligenter inserviu, con-
fessionem prædictam corroborante, monasterium ipsum
vixit eti turbis, possestibus, Ecclesiis, & alijs
pertinentiis sui temporibus, & pugnacibus, rabi-
bus Ordini vestro autoritate apostolico confirmata, o
scripti sui patrocinio communavit. Statim, ut ob
Mortariensis ibidem perpetua translati ferantur
Carthaginis sunt quatuor, qui scilicet videtur cogere
restitueret reverentia E. Augustini, cum copia
que, ut ibidem, auctoritate loci, deinde cler., & po-
liti pugnacibus, qui non aqua, lauere sufficerent, ut cap-
tus Ordini vestro transferrentur, necnon inobedienti
sunt.

Tandem verum cum ad quæsitiones, & letationes
Papiensem, & Mortariensem conuentum on-
tax super electione Abbatis Papiciis, & Prepositi
Mortariensis, nec non super loco celebrandi Cap-
tulum Generali tollendas, priores Gregorii de
litera non sufficerent, has posteriores addidit
quibus nonnulla statuta ab utriusque proposito
cisis edita, auctoritate Apollonio firmavit.

Gregorius Episcopu*s* seruus servorum Dei. Dilectus
Praeposito, & Conventu*s*, ac Generali Capitulo
Carrien*s*, salutem, & apostolicam benedictionem.

Cum anobū petitur, quod nullum est, & beneficium
vigor aequitatis, quā deo exigitur ratione, videlicet
studinem officij nostrī ad debitum perducatur. Nam
parte siquidē vestra Nobis extinxit ius suum, & gram

CAPUT SE
vix parte vna, & Venerabilis Abbe-
tus S. Petri in Claro aucto Papas Mo-
nachorum super celebrando Capitulo, &
S. Petri predicit, ac Propositi velitis, &
fusque exorta, vos tandem capientes, ut
modicissimum aqua prouidentia rem
dend abbatem, & Conventum duces in
cister deliberatione propositam
in sella S. Crucis mensis Septembris
quarto anno apud transum S. Petri Eu-
angelium Angli missis Gimbalie Co-
rdi celeritatem, & quae in utroque capi-
tulo constituta est ut recte, ac vel-
lentius Orationem eam ad id obser-
varetur, responsum suum quidam
huius preparatus habens, misericordia
Principis Ecclesiastici ipsarum, ac Ecclesie
ruris S. Genovae, & ob suu virtutis dux-
Statuus insperatus, quod simili modo
substituendo fuisse, sicut loquitur
& Canticorum y. il. omni ex. ff.
Item legesliberam libetacat, & ca-
stis respice & facies resu in S.
Genovae, prout iste uenit o inde conser-
vare, ut priece pugnemus gemitu grato
fusq[ue] sup' premisso a vobis pro
latre Ordine velut p[ro]p[ter]e, ac proxime scilicet
te iustitiae & p[ro]p[ter] publica confitimus, ut
iustitia communem. Nulli ergo
litteram paginam nostre & confirmatis
ei usq[ue] tametio contraire. Si quis au-
tupsum sit, inde omnes Omnipotens
patet, & Paulus spoliatorum eius
Iurum. Datum Viterbiensi tunc, &
anniversariis 123.

Manerunt item Canonici Monasterio monasterio D. Petri. Calo auctor deinceps ac nonaginta, nimirum fuit 1509, quo tempore obiit roganibus, quod monasterium collari commendatum in deteriorius nefros Canonicos Lateranensis reformatum, retenta nimis ab etiabat, cum magna parte bonorum eius loco Prapostoli, cui regimur Monachii cum reliqua parte bona Sedes Apostolica commisit. Inter Mortuaries fesi dictam basilicam centum annos Ioannis Pauli papa huic Venacar. Patres Ordinis Eremitarum adiunxit, quod quemadmodum norit, in sequenti Capitulo speciemus.

to specimen.

vese parte una, & Venerabilem abbatem, & Conuen-
tum S. Petri in Cœlo auro Papæ Mortariensis Ordinis
ex alia super celebrandum Capitulo, & electione abbati
S. Petri prodidi, & Præpositi vestiti, frequenter qualiter
fuerit exortus, nos tandem copientes materiali bausse-
mo questionis aqua prouidentia removere, sic cum eis-
dem abbate, & Conventu duximus viam iunctam, & con-
corditer deliberatione proposita statuendam: ut uno anno
in festo S. Crucis uocisti Septembri apud vellram, se-
quenti vero apud eiusdem S. Petri Ecclesiæ in festo S.
Angelorum Angelorum etiam Generale Capit. Mortariensi
Ordine celebretur. Et quamvis ea que Capit. suarum regula-
riter constituta sit usque ad eum, ac religio Ecclesiæ Morta-
riensis Ordini irreuocabiliter obseruantur. Obiuste ve-
rare si Præpositi etiam uocari possint, vul-
nus apud eum videtur, nisi quoniam nos Conventus, cum
Præpositorum Ecclesiæ ipsarum, ac Ecclesiæ subiecta-
rum officiis Canonice obijus ratio duxerit eligendum.
Statutum insuper, quod simili modo Abbat S. Petri cum
substituendum fuerit, eligatur qui corrigendi Præpositi,
& Canonicerum v. il. o'm excessus, & visitando ve-
ram Ecclesiæ libram habeat scilicet, quod tibi
sit Præpositi & successorum tuarum S. Petri Ecclesiæ re-
verentie, proinde istius mente inde confessio dicitur plenus
contraria. Ubi uero precibus igitur gratio concurrentem
af-
finita, quod super p' amiss' à vobis gra pue, ac tranquill-
itate Ordini vestri p' te, ac prouide f' clam est, in hac par-
te autoritate Apostolica confirmamus. Et presenti ep' ip-
si patrociu' communium. Nulli ergo omnino dominican-
is beat' paginam nostræ confirmationis infringere, vel
ei ausu' temerario contrarie. Si quis autem id attentare
pro' u'no' feit, iudicem' sonorem. Omnipotens Dei, & Bea-
tus Petri, & Pauli apollorum cuius, se uenerit incur-
sum. Datum Venerdì nona tuny, Pontificatus nostri
anno decimo 1233.

Manerunt idem Canonici Mortariensis in di-
cto monasterio D. Petri in Cœlo auro annis circiter
ducentes, ac nonaginta, numerum sicut ad
annum salutis 1509, quo tempore ipsi Mortarié-
sibus rogantibus, quod monasterium Abbati se-
culari commendatum in detersus vergeret, per
nostros Canonicos Lateranenses fuit aliquatenus
reformatum, rectentia nimis ab Abbate locula-
ri abbatis, cum magna parte bonorum, & conslitu-
tio eius loco Præposito, cui regim' Ecclesiæ, ac
Monasterii cum reliqua parte bonorum, & iuriu'.
Sedes Apostolica commitit. Interim dum prefati
Mortarienses soli dictam basilicam tenerent, post
centum anno Iohannes Papa huius nominis XXII.

Venerans Patres Ordinis Eremitarum illis
adiunxit, quod quemadmodum cue-
neris, in sequenti Capitu-
lo aperiemus.

CAPVT SEXAGESI-
MVMTERTIVM.

Ioannem XXII. Eremitis Augu-
stinenibus D. Petri Basilicam,
vel monasterium, vel D. Augu-
stini Corpus nullatenus dedisse,

Epima assertio mea superius
confinita haec est. Licet Ioanne
XXII. Eremitis Diu Augusti
nuncupatos ad diuinam in
prefata Basilica peragendam Ca-
nonicis Regularibus sociauerit,
nullatenus tamen ipsam Eccle-
siam, aut Monasterium, multo minus sacras D.
Augustini reliquias eis tradidisse, ne dum titulo
restitutio spoliorum haec illis reddidisse, quem-
admodum frater Jordanus de Saxonia lib. I. cap. 8.
Coriolanus in sua Chronica, Iohannes Marquez
cap. 15. §. 2. & alij non pauci eiusdem Ordinis au-
tores scribunt. Probat autem haec veritas ex
ipiusmet literis Apostoliceis ea de causa confitit,
quarum vel sola simpliciter sufficere potest ad
nebulas errorum, & mendaciorum dissipandas.
quibus nonnulli veritatem obrucere se posse arbit-
rantur. Quorum idcirco exemplum hic ante om-
nia excudendum ideliter curauit, quod ciu-
modi est:

Iohannes Ep' ip'si patru' seru' seruorum Dei. Dilecti filii
Priori, Principali, & fratris Ordinis Eremitarum fan-
dis Augustini salutem, & apostolicam benedictionem.
Veneranda Sanctorum Patronu' &c. sequuntur laudes
Beatissimi Patris Augustini, & infra has dum nos
qui haec immorti' vices Dei, & Domini Nostri Iesu Christi
renemus in terra, quibusque ratione gregis Domini
cura ab ipso Domino in persona B. Petri Principis Apostoli-
orum, cuius successor ex istius commissione, qua devo-
tione ecclom' & profunda meditatione pensans, de-
gnus arbitramur, & conzuim', ut vobis d'ol'ori,
& Præfatu' corporu' tamulatum quesire dicatur, & u'ni-
versitate, quod sibi honoru' & laude ab universali exhibe-
tur Ecclesiæ singulari quodam reverentia a vobis. &
fratribus Ordinis vestri, qui scilicet ipsi Patris Regula de-
gunt, & sancta observatione mortaliati, quique diuini in-
sufflatur, laudes pacatis, orationi intenditis, exhortationi
insudate, flatus, & ausinarum saluti propensius vigilia-
rit, specialiter honestatur, quatenus in u'niuersitate mem-
bra suo capit, filii patris, magistri discipoli. Decimales
coherentes Deo, & ipsi sancto, autoritate fulti Apostoli-
ca, præceptis diaclasis iubiles, ubi & præcepto'is vestri. Pa-
triu', Duci, & Capitu' Augustini nouerit reliquias suo
sepulchru'. Ex propter ad honorem sancte & indumentu' sue Tri-
nitatis, Ecclæ, & Gloriosæ semperque i' gnu' Genitrici
Dei Mariae Beatorum Petri, & Pauli apollolorum
cuius, ac eiusdem B. Augustini deoris egregij, omnino
Sanctorum, necnon Diuini cultus augmentum, de fra-